

Egyházzenei jelentés a 2017. évről

A Nagykárolyi Ref. Egyházmegye Közgyűléséhez

Nt. Közgyűlés!

Jelentésemet az eddig alkalmazott módszernek megfelelően 3 pontban foglalom össze, ú.m. kántorok, énekkarok, kórustalálkozó; ismertetem a lelkipásztori jelentésekből¹ tükröződő adatokat, ezután megpróbálom néhány építő szándékú észrevételt fogalmazni az egyházmegye lelkészei és presbitériumai számára.

1) Kántorok

	Egyházközség neve	Számarányban kifejezve
Van kántor	Ákos, Bogdánd, Börvely, Érendréd, Érkőrös, Érszakácsi, Hadadnásd, Kaplony, Királydaróc, Kismajtény, Lele, Nagykároly-Belváros, Nagykároly-Kertváros, Szaniszló, Szilágypér, Tasnád	16
Nincs kántor	Bere = Csomaköz, Dobra, Domahida, Érdengeleg, Mezőterem, Érkávás, Érmindszent, Érszentkirály, Hadad, Iriny, Krasznamihályfalva, Magyarcsaholy, Pelekeszi, Tasnádszántó = Érszodoró	14

Szám	Név	Egyházközség	Képesítés
1	Dobai Edit	Ákos	B
2	Kaszta Mónika Anita	Bogdánd	C
3	Kun Béla	Börvely	B
4	Postol Beáta	Érendréd	B
5	Kis Lajos	Érkőrös = Szilágypér	A
6	Fülöp Zsófia	Érszakácsi	B
7	Kaszta Ernő	Hadadnásd	A
8	Szabó István	Hadadnásd	A
9	Kun Tibor	Kaplony	B
10	Nagy Enikő	Királydaróc	B
11	Balla Annamária	Kismajtény	B
12	Kulcsár Brigitta	Lele	A
13	Nagy Norbert Adrián	Nagykároly-Belváros	A
14	Kovács Márta	Nagykároly-Kertváros	B
15	Speth József	Szaniszló	B
16	Orosz Edit	Tasnád	B

¹ Kivéve Piskolt.

Képesítés: az egyházmegyében szolgáló kántorok közül csupán 1 (egy) C-kategóriás végzettségű, ami súlyos deficitje egyházi vidékünknek. Ne elégedjünk meg a középszerúséggel, bíztassuk azokat, akik elhivatottságot éreznek erre a szolgálatra (elvégre istentiszteleti szolgálat)², hogy vegyenek részt az EZB és a Kántorszövetség által szervezett tanfolyamon Nagyváradon. Szakképzésről, ill. az eddig megszerzett kompetenciák elmélyítéséről lévén szó, ismételten felhívom a tisztelt kollégák figyelmét, hogy az egyházközség legalább részben köteles a tanfolyam részvételi díját biztosítani a kántora számára. Egyházmegyei Kántorszövetségtől – lehetőségekhez mérten – szintén igényelhető támogatás a képzésen történő részvételre. Ismerem azokat a kántorokat, akik képességük alapján méltóak lennének a legamagyasabb (C) besorolásra, csak hogy ehhez az EZB szabályozása értelmében meg kell jelenniük a kántorképző tanfolyam záróvizsgáján. Ugyanakkor a C kategóriás kántorok fizetését az Igazgatótanács szabályozza, tehát megérné venni az erőfeszítést, s levizsgázni.

Kongrua:

	Egyházközség neve	Számarányban kifejezve
Van kongrua	Ákos, Bogdánd, Érendréd, Érszakácsi	4 (!)
Nincs kongrua	Bere = Csomaköz, Börvely, Dobra, Domahida, Érdengeleg, Mezőterem, Érkávás, Érmindszent, Érkőrös, Érszentkirály, Hadad, Hadadnásd, Iriny, Kaplony, Királydaróc, Kismajtény, Krasznamihályfalva, Lele, Magyarcsaholy, Nagykároly-Belváros, Nagykároly-Kertváros, Pelekeszi, Szaniszló, Szilágypér, Tasnád, Tasnádszántó = Érszodoró	26

Megoldatlan probléma, kemény dió: hogyan lehet biztosítani a kántori állásokat. Általános tapasztalat, hogy a presbitériumok fontosabbnak tekintik a harangozói/egyházgondozói egész normás állás fenntartását, mint a kántorit. Másfelől vallom: nem szabad mindent a bukaresti kongruától tenni függővé: legyen szabad egyház a szabad államban, minél kevesebb állami támogatást kapunk, annál szabadabb a lelkiismeretünk Isten és népe előtt. Az állami finanszírozás helyett az áldozatvállalást kellene hangsúlyozni a gyülekezetekben.

2) Énekkarok

Szám	Egyházközség	Típus	Létszám	Szolgálatáról
1	Ákos	vegyes	18	rendszeres

² v. ö. Kánon 2006. évi 1 Jogszabály 31. §.

2	Bogdánd	vegyes	20	rendszeres
3	Börvely	vegyes	20	rendszeres
4	Dobra	női	23	alakulóban
5	Érendréd	női	6	alkalmi
6	Érzsákácsi	női	10	alkalmi
7	Hadadnásd	vegyes	15	alkalmi
8	Kaplony	férfi	8	rendszeres
9	Kismajtény	vegyes	14	alkalmi
10	Nagykároly- Belváros	vegyes	17	rendszeres
11	Nagykároly- Kertváros	vegyes	22	rendszeres
12	Szaniszló	vegyes	10	rendszeres
13	Szilágypér	vegyes	15	rendszeres
14	Tasnád	női	15	rendszeres
15	Tasnádszántó	vegyes	7	alkalmi
16	Érszodoró	női	4	alkalmi

Megjegyzés: rendszeresnek tekintem azoknak az énekkaroknak a szolgálatát, amelyek nem korlátozódnak az ún. sátoros ünnepekre, hanem egy szélesebb körű aktivitást mutatnak.

Hiánypótló és nívós tevékenységet folytat az ákosi ifjúsági zenekar, amelyik egyházmegyénk egyetlen dicsőítő csoportja.

Az énekkar tagjai a leghűségesebb résztvevői istentiszteleti alkalmainknak. Új értelmet ad a kórus tevékenységének, ha vasárnapról-vasárnapra vezeti a gyülekezet énekét. Lehet egyszólamban énekelni, lehet alternatív megoldással: versenként felelgetve a gyülekezettel, vagy a refrént kiemelve élménnyé tenni a közös éneklést. Ha a kórus nem tesz egyebet, mint hétről-hétre felkészül az istentisztelet énekeiből, és segíti a lelkészt, a kántort szolgálatában, akkor már határozott lépést tettünk a gyülekezet énektudásának megerősítése felé.

3) Kórustalálkozó, zenei kalendárium

Az egyházmegyei kórustalálkozóknak 2017-ben Nagykároly-Kertváros adott otthont. A Szentháromság-vasárnapra időzített seregszemlére 11 énekkar jött el, akiket Genda Árpád Szabolcs pettyéni lelkipásztor (és elkötelezett egyházzeneész) értékelt ki, s látott el hasznos tanácsokkal. Megvan az idej találkozó házigazdája is: 2018-ban Szaniszlón találkozunk, ugyancsak Szentháromság-vasárnap délután.

A Ref500 jegyében megrendezett egyházkerületi kórustalálkozón, Koltón a kertvárosi Pro Ecclesia Énekkar képviselte egyházmegyénket – elismerés érte Lőrincz Szilveszter karnagy úrnak.

Év elején megjelent az KREK EZB gondozásában az Egyházzenei Kalendárium, amelyben a következő egyházmegyénket érintő témákról is olvashatunk: kórustalálkozó, a börvelyi énekkar története, a gyülekezeti énektanítás kritikája az irinyi tapasztalatok alapján. De itt kapott helyett Dr. Zalatnay István liturgika-előadása is, amelyet pár évvel ezelőtt Krasznamihályfalván hallhattak az akkreditált

képzésen résztvevő lelkészek, ill. kántorok. Sajnálatos nyomdai hiba, hogy a címtárnál – jöllehet időben elküldtem a frissített névsort és elérhetőségeket – mégis a korábbi adatok jelennek meg, ez azonban nem von le az igényes kötet értékéből.

Végezetül hadd elevenítsem fel a kórustalálkozón elhangzottakat:

„A Zsolt 71,23 verse alapján nyugodtan kijelenthetjük, hogy az ének öröm, mégpedig a megváltottság átéléséből fakad. Ha arra a kérdésre keressük a választ, mitől jó egy ének, és mitől lesz élvezhető egy kórus szolgálata – a válasz szakmailag biblikus: az tud hitelesen, őszintén, tisztán énekelni, akit megváltottak, és ennek a Jézustól kapott üdvösségnek a tudatában van. Egyedül Jézusban látom meg az Atyát, akit másképpen nem lehet kiábrázolni, és egyedül hit által szemlélhetem úgy az életet, hogy megértsem, kár és szemét volt minden, amiből eddig a percig hiányzott Jézus. Döbbenetes látvány és felismerés lehetett ez Pál apostolnak, hiszen a világ, amit magának épített, kártyavárként omlott össze egy szempillantás alatt. Más körülmények között, ez az ébredés halálos tragédia az ember számára, mivel az élete egyszeri és megismételhetetlen. Biológiai óránk szerint Nikodémusnak van igaza: a vén nem születhet még egyszer, újonnan. De az isteni kegyelemben felébredni a halálból azt jelenti, hogy most kezdek igazán élni. És megszületik az életemben a nagybetűs ÖRÖM, mert énekelhetek. Figyeljük meg, hogy ebben az örömben a test és a lélek egyszerre rezonál: ajkam és lelkem egyformán tapasztalja a megváltást, és megtelik örömmel.”

Nagykároly, 2018. április 9.

Geréb Miklós zenei előadó